

بررسی رابطه احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی
در زنان متأهل (مطالعه موردی: شهر اصفهان)

The relationship between positive feelings towards spouse and marital adjustment
with Internet addiction in married women (Case study: Isfahan)

Sheida Barkhshan

Master of General Psychology, Faiz al-Islam
Institute of Higher Education, Isfahan, Iran.

Reyhaneh Shojaei Joshoghani

PhD in Counseling, Feiz al-Islam Institute of Higher
Education, Iran.

Email: shojaee@fei.ac.ir

شیدا برخشان

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی
فیض الاسلام، اصفهان، ایران.

ریحانه شجاعی جشوقانی*

دکترای مشاوره، موسسه آموزش عالی فیض الاسلام، ایران.

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between positive feelings towards spouse and marital adjustment with Internet addiction in married women in Isfahan. The statistical population of the study included married women in Isfahan in 1400 who had full knowledge to participate in this study using a questionnaire. The research method was applied and descriptive-correlational. The information required for this study was collected through 4 written questionnaires in person, which are: Questionnaire of positive feelings towards Kay Daniel's wife. Alry, Francis Fancham and Hillary Terkotiz are the Lockwalls Marital Adjustment Questionnaire and Young's Internet Addiction Questionnaire. After collecting the questionnaires and extracting the raw data, the analysis of the research data was performed by SPSS software version 23. The results showed that there is a significant relationship between positive feelings towards the spouse and marital adjustment with Internet addiction in married women in Isfahan.

Keywords: Positive feelings towards spouse, marital adjustment, internet addiction.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه ی احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی در زنان متأهل شهر اصفهان صورت پذیرفت. جامعه ی آماری پژوهش شامل زنان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۴۰۰ بودند که جهت شرکت در این پژوهش با استفاده از پرسشنامه آگاهی کامل داشته اند. روش پژوهش از نوع کاربردی و توصیفی از نوع همبستگی بود. اطلاعات مورد نیاز برای این تحقیق از طریق ۴ پرسشنامه کتبی به صورت حضوری جمع آوری گردیده که عبارتند از: پرسشنامه پرسشنامه احساسات مثبت نسبت به همسر کی دانیل. الری، فرانسیس فنچام و هیلاری ترکوتیز، پرسشنامه سازگاری زناشویی لاک والاس و پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ است. پس از جمع آوری پرسشنامه ها و استخراج داده های خام، تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پژوهش توسط نرم افزار (spss) ویرایش ۲۳ انجام شد. نتایج نشان داد که بین احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی در زنان متأهل شهر اصفهان رابطه معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: احساسات مثبت نسبت به همسر، سازگاری زناشویی، اعتیاد به اینترنت.

مقدمه

رکن اساسی جامعه خانواده است و محور خانواده، سلامت اخلاقی و سعادت آن زنان هستند که نقش ویژه‌ای بر عهده دارند. آنان تاثیر عمیقی در فراز و فرود جامعه‌ی انسانی دارند و همچنین مسئولیت خطیری به عنوان همسر و مادر ایفا می‌کنند. بی شک جامعه‌ی سالم مرهون خانواده‌ی سالم است و سلامت خانواده وابسته به زنانی است که با ایفای نقش‌های مهم خود در این مسیر گام برمی‌دارند (حقگو، ۱۳۹۰).

نیمی از جمعیت جامعه را زنان تشکیل می‌دهند. زنان با استفاده از امکانات آموزشی و فنی، همچنین قابلیت‌های نوین می‌توانند تاثیرات زیادی بر نسل بعد داشته باشند، بنابراین بررسی و تحقیق در این مورد، یکی از مسائل مهمی است که ذهن محققان و پژوهشگران را به خود درگیر کرده است. در جوامع امروزی با گسترش تکنولوژی و امکانات جدید اینترنتی در ایران فرصتی پیش آمده تا زنان از آن استفاده‌ی زیادی داشته باشند. و بی شک با استفاده از این تکنولوژی، تغییرات فراوانی در طرز تفکر، زندگی و رفتار آنان ایجاد شده است. از سوی دیگر، انگیزه‌های آنان با تغییر زمینه‌های ایجاد شده در رسانه‌ها و جامعه، متحول شده و مبنای بسیاری از دگرگونی‌ها در زندگی آنها می‌شود این تغییرات می‌تواند در زندگی خانوادگی و روابط زوجین نیز تاثیرگذار باشد. به گونه‌ای که پژوهش‌ها بیان می‌کنند هنگامی که زوجین به اینترنت و به ویژه شبکه‌های اجتماعی وابسته می‌شوند، انگیزشان برای تعامل با دیگران به ویژه همسرشان کم می‌شود که می‌تواند اثرات منفی بر ارتباط با یکدیگر و تعاملات اجتماعی‌شان داشته باشد و در نهایت منجر به دور شدن آنها از ارتباطات اجتماعی و فاصله گرفتن از روابط نزدیک خانوادگی به ویژه با همسر و به عبارتی روابط زوجین می‌شود. بالطبع با افزایش تصاعدی ضریب نفوذ اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی در ایران و عمومی شدن دسترسی به شبکه‌های اجتماعی مجازی و در کنار آن افزایش تعداد سایت‌ها و وبلاگ‌های زنان و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی بر روی این شبکه جهانی و توجه فراوان کاربران زن پایه پای دیگر کاربران به آن، شاید یکی از مهمترین دلایل برای احساس نیاز به بررسی باشد (به نقل از رضایور، انتصار فومنی، ۱۳۹۵).

احساسات مثبت نسبت به همسر که یک ارزیابی کلی از وضعیت رابطه زناشویی فرد و یک متغیر مهم در روابط زوجین از زندگی زناشویی می‌باشد که منجر به صمیمیت بین زوجین و کم کردن فاصله بین آنها می‌شود (به نقل از امین مرادی، جمشیدی، ۱۳۹۳). از نشانه‌های وجود روابط سالم بین فردی، دارا بودن احساسات مثبت نسبت به همسر و زندگی زناشویی است. برقراری ارتباط مناسب با همسر و بیان کلمات و جملات در وقت مناسب آن از اصلی ترین عوامل موثر بر شکل گیری عواطف مثبت زوجین، دوام و رضایت از زندگی است (وظیفه دان، ۱۳۹۵). احساسات مثبت نسبت به همسر به وسیله در دسترس بودن و پاسخگو بودن زوجین نسبت به یکدیگر مشخص می‌شود. این ارتباط‌های ایمن به زوجین این امکان را می‌دهد که از طریق اداره آشفته‌گی‌های هیجانی به یکدیگر کمک کنند. در اصل تجربه میزان احساسات مثبت زوجین می‌تواند در نهایت به نوعی شادمانی درونی ختم شود. بنابراین احساس مثبت نسبت به همسر، تمایل برای شرکت در رابطه‌ی مهرآمیز و حمایت‌کننده، بدون از دست دادن خود در آن رابطه است (کاظمی، ۱۳۹۶).

عواطف مثبت به معنای یک احساس فردی در مورد همسر در جنبه‌هایی مانند دوستی، روابط زناشویی، درک، صداقت، اعتماد، خوشایندی و لذت جنسی است. رضایتمندی زناشویی در واقع نگرش مثبت و لذت بخشی است که زن و شوهر از جنبه‌های مختلف روابط زناشویی دارند. باید بر این نکته تاکید کرد که درک حساسیت‌ها و نیازهای طرف مقابل، رسیدن به تصمیمات همگون و یافتن راه‌های لذت بردن بیشتر، بسیاری از مشکلات خانواده‌ها را که در واقع ریشه اصلی آنها سوء تفاهم هاست برطرف می‌کند (یک، ۲۰۱۱).

همچنین بعد دیگر زندگی زناشویی که سازگاری زوجین است و گریف در تعریف سازگاری زناشویی بیان کرده است که زوج های سازگار آنهایی هستند که در همه جنبه ها توافق دارند آنها از سطح و نوع رابطه رضایت دارند، از نوع اوقات فراغت کیفیت آن راضی هستند و مدیریت خوبی بر زمان و وضعیت اقتصادی خود دارند. یو بیان می کند که سازگاری زناشویی به تلاش های هماهنگ و متمرکز شده ای بر مبنای سازگاری روانی، جسمانی، معنوی، هیجانی، اجتماعی و رفتار اشاره دارد که زوج ها انجام می دهند تا به خانواده یگانه و هماهنگی دست یابند و با آرامش ازدواج را حفظ کنند (خاکپور، نظری و زهراکار، ۱۳۹۴). استمرار حیات خانواده و عملکرد صحیح آن از عوامل مختلفی تاثیر می پذیرد، که سازگاری زناشویی یکی از مهمترین آنهاست. آمار روزافزون طلاق نشان می دهد که موضوع ناسازگاری در رابطه زناشویی و ازدواج از مهم ترین عوامل بروز گسیختگی انسجام، تنش و سردی روابط و وحدت خانواده و در نتیجه ایجاد کانونی است که نه تنها نمی تواند نیازهای عاطفی، روانی، امنیتی اعضای خود را برآورده سازد، بلکه باعث بروز آشفتگی روانی، ناراحتی ها و مشکلات روانی در اعضا می شود و سلامت روان آنها را به خطر می اندازد. امروز عوامل مختلفی در زندگی زناشویی ناسازگاری و اختلال در روابط عاشقانه و صمیمی زوج ها را فراهم می آورد (ابراهیم پور و نخشی پور، ۱۳۹۷). با توجه به موارد فوق الذکر و با نظر به اینکه تاکنون پژوهشی که به بررسی همزمان رابطه احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی بپردازد، یافت نشد. هدف از این پژوهش آن است که آیا بین احساسات مثبت نسبت به همسر با اعتیاد اینترنتی رابطه وجود دارد؟

روش تحقیق

جامعه آماری این پژوهش متشکل از کلیه زنان متأهل شهر اصفهان می باشد. در پژوهش حاضر از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد. و با توجه به انتشار ویروس کرونا پرسشنامه ها به صورت الکترونیک و از طریق واتساپ برای ۴۰۰ نفر ارسال شد و تعداد ۲۵۰ نفر به آن پاسخ دادند و پس از پاسخ به پرسش نامه ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. حجم نمونه با استفاده از نرم افزار $sampel\ power$ با توجه به محدودیت های زمانی و امکانات تحقیق دقت احتمالی با درجه اطمینان را برابر ۰/۵ و احتمال خطا با صحت برآورد را ۰/۵ در نظر گرفتیم. بنابراین تعداد ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه نهایی در نظر گرفته شد.

پرسشنامه ی اعتیاد اینترنتی

روش قابل اطمینان و معتبر برای اندازه گیری اعتیاد بر استفاده از اینترنت است. این پرسشنامه شامل ۲۰ ماده، برای سنجش میزان وابستگی افراد در کار با اینترنت یا کامپیوتر می باشد که به وسیله دکتر کیمبرلی یانگ تهیه شده است. پاسخ های آن در یک پیوستار ۵ درجه ای از (بندرت = یک) (گاهی اوقات = دو) (اغلب = سه) (بیشتر اوقات = ۴) و (همیشه = ۵) قرار گرفته است که درجه اعتیاد خفیف، متوسط و شدید به اینترنت را اندازه گیری می کند. پایین ترین نمره دریافتی ۲۰ و بالاترین امتیاز ۱۰۰ است. یونگ برای محاسبه روایی اعتیاد بر اینترنت از روش تحلیل عاطفی ضریب آلفای کرونباخ را برابر با ۰/۹۰ گزارش کرد (به نقل از جمشیدی و مرادی امین، ۱۳۹۳).

پرسشنامه احساس مثبت نسبت به همسر

دارای ۱۷ سوال برای اندازه گیری احساس های مثبت فرد نسبت به همسر خود است که در سال ۱۹۷۵ در کلینیک زوج درمانی دانشگاه ایالتی نیویورک که در دو بخش ساخته شده است در بخش اول (شامل ۸ سال) از آزمودنی خواسته می شود احساس کلی خود نسبت به همسرش را در طول چند ماه گذشته با اعداد ۱ (برای احساس شدیداً منفی) تا ۷ (برای احساس شدیداً مثبت) مشخص کند. در بخش دوم (شامل ۹ عبارت)، آزمونی برپایه احساس کلی خود نسبت به هر عبارت یکی از اعداد ۱ تا

بررسی رابطه احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی در زنان متاهل (مطالعه موردی: شهر اصفهان)

۷ را مشخص می‌کند. پایایی پرسشنامه از طریق آزمون مجدد با فاصله ۱ تا ۳ هفته ۰/۹۳ و ضریب همبستگی آن با سازگاری زناشویی ۰/۷ با $p < ۰/۰۱$ و گزارش شده است. این پرسشنامه را مظاهری و پور اعتماد (۱۳۸۰) با روش ترجمه و ترجمه مجدد به فارسی برگردانده اند که همسانی درونی آن برابر با ۰/۸۹ گزارش شده است. در مطالعه حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۵ محاسبه می‌گردد (به نقل از انتصار فومنی و همکار ۱۳۹۸). ضرایب پایایی آلفای کرونباخ و تصنیف پرسشنامه احساسات مثبت در کل نمونه ۰/۸۲ و ۰/۸۰ به دست آمد. و روایی همگرایی پرسشنامه احساسات مثبت از طریق اجرای همزمان با پرسشنامه سازگاری زناشویی ۰/۶۴ تا ۰/۷۳ ($p < 0/01$) گزارش شده است. روایی همگرایی پرسشنامه احساسات مثبت نسبت به همسر با پرسشنامه رضایت زناشویی مصاحبه شده که نتایج ضریب همبستگی پیرسون برای این پرسشنامه ۰/۳۹ ($p < ۰/۰۱$) بدست آمد (به نقل از داراب خانی و پرندین، ۱۳۹۸).

پرسشنامه سازگاری زناشویی لاک و والا

که در سال ۱۹۵۹ توسط لاک و والاس تصحیح شده است. یک پرسشنامه خود گزارشی کوتاه بر پایه ادراک بین فردی از روابط زناشویی است. به منظور اندازه‌گیری کیفیت کنش وری ازدواج مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و حاوی ۱۵ ماده در ۳ بخش است. قسمت اول مربوط به شادکامی است که روی یک مقیاس نمره گذاری ۷ درجه‌ای (از بسیار ناخرسند تا بسیار خرسند) نشان داده شده است. قسمت دوم (سوال ۲ تا ۹) شامل مقیاس نقطه‌ای (همیشه توافق داریم تا همیشه اختلاف داریم) است و قسمت سوم (سوال ۱۰ تا ۱۵) شامل سوالات چند گزینه‌ای است. در این آزمون نمره ۱۰۰ و بالاتر نشان دهنده رضایت زناشویی و نمره پایین‌تر است نشان‌دهنده تنش در روابط زناشویی می‌باشد. مطالعات روایی این آزمون مثبت بودند. سپانیر (۱۹۷۶) ضریب همسانی درونی ۰/۹۶ و اعتبار ملاکی بالایی را برای این مقیاس گزارش می‌کند. برآورد همسانی درونی با استفاده از فرمول اسپیرمن براون بسیار خوب و ضریب همبستگی بین دو نیمه آن برابر ۰/۹۰ بوده است. همچنین نمرات این آزمون با آزمون پیش‌بینی زناشویی لاک والاس همبستگی بالایی دارد. این نتیجه نشان دهنده روایی همزمان بالای آن است (مویده، حاجی علی اکبری، باق، ۱۳۹۷).

داده‌های پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS 23 در سطح توصیفی و استنباطی تحلیل شده است. ابتدا آمارهای توصیفی شامل فراوانی و درصد فراوانی ویژگی‌های جمعیت شناختی و سپس میانگین و انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره متغیرهای پژوهش و هم چنین آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌های پژوهش ارائه شده است. جهت بررسی فرضیه پژوهش براساس مدل مفهومی پژوهش از روش تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده می‌گردد.

یافته ها

براساس نتایج به دست آمده از فراوانی و درصد فراوانی ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه پژوهش، تحصیلات بیشتر افراد نمونه ۹۱ نفر (۳۶/۴ درصد) دیپلم بوده است و پس از آن ۸۵ نفر (۳۴ درصد) نمونه تحصیلات لیسانس داشته اند. وضعیت اشتغال در بیشتر افراد نمونه شامل ۱۳۶ نفر (۵۴/۴ درصد) خانه دار بوده اند. همچنین بیشتر افراد نمونه شامل ۹۰ نفر (۳۶ درصد) دارای یک فرزند و پس از آن ۷۵ نفر (۳۰ درصد) دو فرزند داشته اند. بر اساس یافته‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر سن و مدت زمان ازدواج، میانگین سن افراد نمونه ۳۷/۳۸ سال میانگین مدت زمان ازدواج در آن‌ها ۱۷/۳۸ سال است. در جدول ۱ یافته‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمره در متغیرهای پژوهش آورده شده است.

جدول ۱: یافته های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل نمره	حداکثر نمره
احساسات نسبت به همسر	۲۵۰	۹۴/۵۲	۲۰/۰۸	۴۰	۱۱۹
سازگاری زناشویی	۲۵۰	۴۰/۴۸	۱۰/۴۸	۵	۶۰
اعتیاد اینترنتی	۲۵۰	۴۰/۴۶	۱۰/۸۱	۲۰	۷۸

در بخش آمار استنباطی یا بررسی فرضیه های پژوهش به منظور روابط چندگانه از تحلیل رگرسیون استفاده شده است. پیش از بررسی فرضیه ها با روش تحلیل رگرسیون ماتریس ضرایب همبستگی بین متغیرهای پیش بین و ملاک پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲ نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف جهت بررسی پیش فرض نرمال بودن در داده ها

مقیاس	آماره	معنی داری
احساسات نسبت به همسر	۱/۰۷	۰/۱۹۴
سازگاری زناشویی	۰/۸۷۷	۰/۴۲۳
اعتیاد اینترنتی	۱/۰۹	۰/۱۸۲

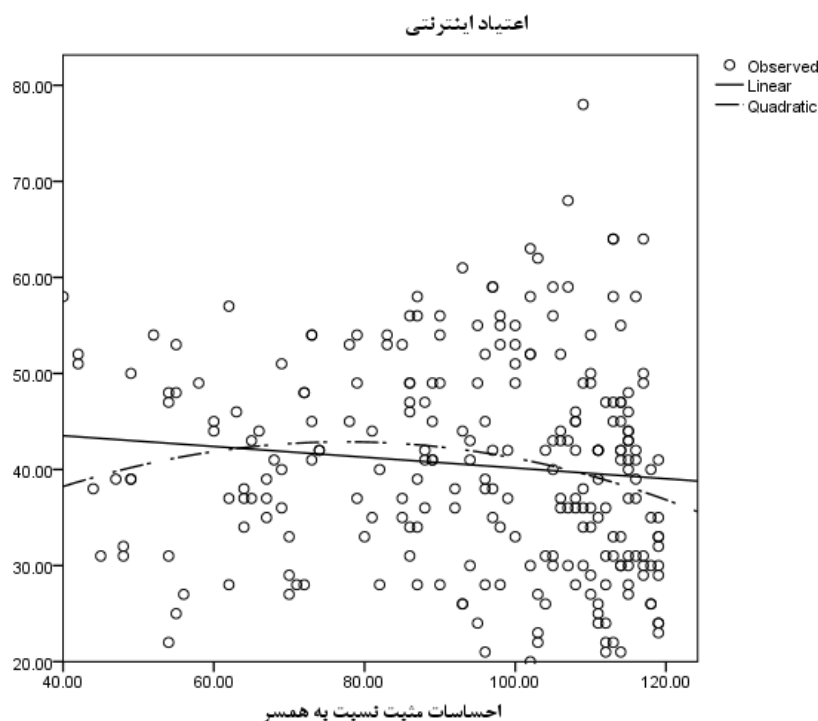
براساس نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف در جدول ۲، در همه متغیرهای پژوهش نشان داده است که فرض صفر مبنی نرمال بودن توزیع نمرات متغیرهای پژوهش باقی است یعنی توزیع نمرات نمونه نرمال و همسان با جامعه است و کجی و کشیدگی حاصل اتفاقی است (همه سطوح معنی داری بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد).

جدول ۳ نتایج تحلیل رگرسیون انحنایی جهت پیش بینی اعتیاد اینترنتی از طریق احساسات مثبت

شاخص آماری متغیر پیش بین	R	R ^۲	F	معنی داری	B	SE _b	Beta	t	معنی داری
عدد ثابت					۲۲/۹۸	۳/۴۵	-	۲/۰۰۶	۰/۰۴۵
احساسات مثبت	۰/۱۶۹	۰/۰۲۸	۳/۶۲	۰/۰۲۸	-۰/۵۱۴	۰/۲۷۸	۰/۱۶۹	۲/۰۲	۰/۰۴۵
احساسات مثبت ^۲					-۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	-۰/۲۲۳	-۲/۰۶	۰/۰۴

نتایج رگرسیون انحنایی در جدول ۳ نشان می دهد که توان اول و دوم احساسات مثبت به میزان ۰/۱۶۹ با اعتیاد اینترنتی رابطه دارند که این مقدار معنی دار است ($p < ۰/۰۵$) و نزدیک به ۲/۸ درصد پیش بینی کننده آن هستند. در رابطه تک تک آن ها با اعتیاد اینترنتی نتایج نشان می دهد که رابطه احساسات مثبت و اعتیاد اینترنتی منفی و معنی دار است ($p < ۰/۰۵$) و توان دوم احساسات مثبت نیز پیش بینی کننده معنی داری برای اعتیاد اینترنتی است ($p < ۰/۰۵$) و لذا می توان گفت فرضیه فرعی دوم پژوهش تأیید شده است و بین احساسات مثبت و اعتیاد اینترنتی رابطه غیر خطی معنی داری برقرار است. این رابطه در شکل ۴-۶ نشان داده شده است. نتایج نشان می دهد که احساسات مثبت ابتدا با اعتیاد اینترنتی رابطه مثبتی دارد به گونه ای که در افزایش احساسات مثبت با افزایش استفاده از اینترنت همراه است.

بررسی رابطه احساسات مثبت نسبت به همسر و سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی در زنان متأهل (مطالعه موردی: شهر اصفهان)

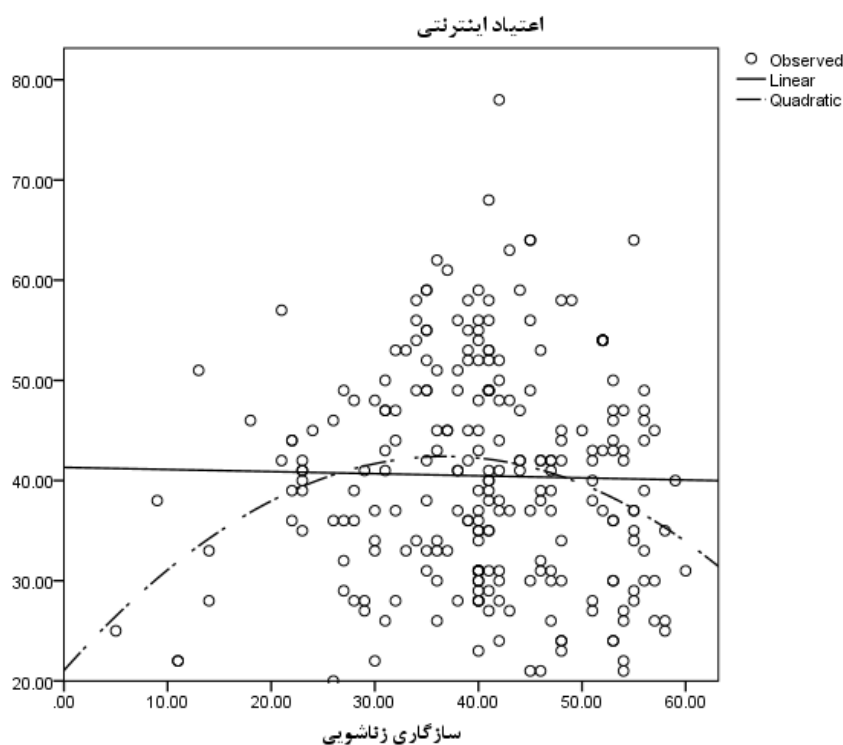

شکل ۱ رابطه خطی و انحنایی احساسات مثبت نسبت به همسر با اعتیاد اینترنتی

جدول ۴ نتایج تحلیل رگرسیون انحنایی جهت پیش بینی اعتیاد اینترنتی از طریق سازگاری زناشویی

شاخص آماری متغیر پیش بین	R	R ^۲	F	معنی داری	B	SE _b	Beta	t	معنی داری
عدد ثابت	۰/۲۲۹	۰/۰۵۳	۶/۸۶	۰/۰۰۱	۲۱/۰۵	۶/۱۱	-	۳/۴۵	۰/۰۰۱
سازگاری زناشویی					-۱/۱۶	۰/۳۲۷	-۰/۳۲۶	۳/۵۵	۰/۰۰۱
سازگاری زناشویی ^۲					-۰/۰۱۶	۰/۰۰۴	-۰/۱۶۹	-۳/۶۹	۰/۰۰۱

نتایج رگرسیون انحنایی در جدول ۴ نشان می دهد که توان اول و دوم سازگاری زناشویی به میزان ۰/۲۲۹ با اعتیاد اینترنتی رابطه دارند که این مقدار معنی دار است ($p < ۰/۰۵$) و نزدیک به ۵/۳ درصد پیش بینی کننده ان هستند. در رابطه تک تک ان ها با اعتیاد اینترنتی نتایج نشان می دهد که رابطه سازگاری زناشویی و اعتیاد اینترنتی منفی و معنی دار است ($p < ۰/۰۵$) و توان دوم سازگاری زناشویی نیز پیش بینی کننده معنی داری برای اعتیاد اینترنتی است ($p < ۰/۰۵$) و لذا می توان گفت فرضیه فرعی سوم پژوهش تأیید شده است و بین سازگاری زناشویی و اعتیاد اینترنتی رابطه غیر خطی معنی داری برقرار است. این رابطه در شکل ۴-۷ نشان داده شده است. نتایج نشان می دهد که سازگاری زناشویی ابتدا با اعتیاد اینترنتی رابطه مثبتی دارد به گونه ای که در افزایش سازگاری زناشویی با افزایش استفاده از اینترنت همراه است اما در ادامه با کاهش سازگاری زناشویی، اعتیاد اینترنتی افزایش می یابد.

شکل ۲. رابطه خطی و انحنایی سازگاری زناشویی با اعتیاد اینترنتی

بحث و نتیجه گیری

نتایج رگرسیون انحنایی نشان می دهد که توان اول و دوم احساسات مثبت به میزان $0/169$ با اعتیاد اینترنتی رابطه دارند که این مقدار معنی دار است ($p < 0/05$) و نزدیک به $2/8$ درصد پیش بینی کننده آن هستند. در رابطه تک تک آن ها با اعتیاد اینترنتی نتایج نشان می دهد که رابطه احساسات مثبت و اعتیاد اینترنتی منفی و معنی دار است ($p < 0/05$) و توان دوم احساسات مثبت نیز پیش بینی کننده معنی داری برای اعتیاد اینترنتی است.

در تبیین این فرضیه بسیاری از کمبود صمیمیت، مشکلات زناشویی و مشکلات ارتباطی میان همسران ریشه دارد و عدم رضایت از صمیمیت امکان افزایش برخوردها، کاهش رضایت زناشویی و ایجاد مشکلات روانی و عاطفی را به همراه دارد (شاتون و گوردون^۲، ۲۰۰۸). بر این اساس با کاهش احساسات مثبت نسبت به همسر می توان به اعتیاد اینترنتی در زنان پی برد. زوجینی که صمیمیت بیشتری دارند از رضایت زناشویی بالاتری برخوردارند و در برخورد با مسایل زندگی، تغییرات رابطه و انعطاف پذیری توانایی بالاتری نیز دارند و تجربه رضایتمندی بالا در زندگی زناشویی خواهند داشت (پاتریک و همکاران، ۲۰۰۷). بنابراین اگر زوجین صمیمیت در رابطه خویش را تجربه نکنند به سمت اعتیاد اینترنتی کشانده می شوند. فضای مجازی و اینترنت، باعث جدایی فرد از دنیای واقعی شده و جذابیت و تنوع بازی ها و برنامه هایی که در این تکنولوژی وجود دارد باعث افزایش تمایل افراد به ویژه نسل جوان می گردد. این افزایش در میزان استفاده از اینترنت یقیناً به کاهش روابط اجتماعی می انجامد و امکان ارتباطات اجتماعی در دنیای واقعی را کاهش داده و به گوشه گیری فرد و استفاده بیش از اندازه از فضای مجازی منحصر

². Shelton & Gordon

می‌شود. در نتیجه افزایش احساسات مثبت با افزایش استفاده از اینترنت همراه است اما در ادامه با کاهش احساسات مثبت در همسران، اعتیاد اینترنتی افزایش می‌یابد.

نتایج رگرسیون انحنایی نشان می‌دهد که توان اول و دوم سازگاری زناشویی به میزان $0/229$ با اعتیاد اینترنتی رابطه دارند که این مقدار معنی دار است ($p < 0/05$) و نزدیک به $5/3$ درصد پیش بینی کننده آن هستند. در رابطه تک تک آن‌ها با اعتیاد اینترنتی نتایج نشان می‌دهد که رابطه سازگاری زناشویی و اعتیاد اینترنتی منفی و معنی دار است ($p < 0/05$). بخشی پور و ابراهیم پور در سال (۱۳۹۷) میزان حضور و فعالیت در فضای مجازی با میزان سازگاری زناشویی در بین زنان و مردان متاهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر ارومیه رابطه منفی و معنی داری دارد. کارا بورک^۳ و تانس^۴ در سال (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان استفاده مشکل از اینترنت، سازگاری زناشویی و فرسودگی زوجین، نیازهای روانشناختی اساسی و سطح رضایتمندی افراد متاهل انجام دادند. این مطالعه رابطه بین استفاده از اینترنت مشکل ساز، سازگاری زناشویی، فرسودگی اساسی زوجین را تجزیه و تحلیل می‌کند. سطح رضایتمندی نیازهای روانشناختی با توجه به متغیرهای مختلف و همچنین نقش میانجی سازگاری زناشویی را بررسی می‌کند. در نتیجه این مطالعه مشاهده شده است که بین استفاده از اینترنت و فرسودگی زوجین و همچنین سازگاری زناشویی رابطه ای مثبت وجود دارد. در تبیین این فرضیه سازگاری زناشویی، احساس عینی از رضایت و لذت تجربه شده زن و مرد و خشنودی با توجه به تمام جنبه‌های رابطه‌ی زناشویی است. از مهم‌ترین مولفه‌های ثبات عاطفی زوجین محسوب می‌شود (فیشر و مکنالتی^۵، ۲۰۰۸). روابط رضایت بخش زوجین را از میزان مراقبت از یکدیگر، علاقه‌ی متقابل و پذیرش و تفاهم یکدیگر می‌توان سنجش کرد (سینها و مکرچی، ۱۹۹۰). زوجین زمانی که نتوانند احساس رضایت و لذت از تمام جنبه‌های رابطه‌ی زوجی خود داشته باشند و میزانی از مراقبت، علاقه و تفاهم و پذیرش در آنها تحلیل رود به سوی اینترنت سوق پیدا کرده و حتی به اعتیاد اینترنتی مبتلا می‌شوند.

3.Karaburc, candremir, G

4. Tunc, E

5.Fisher, Td & McNulty, JK

منابع

- [۱] ابراهیم پور، د. بخشی پور، ا. (۱۳۹۷). رابطه میزان حضور و فعالیت در فضای مجازی با میزان سازگاری زناشویی در بین مردان و زنان متأهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر ارومیه زن و مطالعات خانواده. ۱۱(۳۹): ۱۳۳-۱۵۳.
- [۲] حقیگو، ح. (۱۳۹۰). تفاوت های ساختاری مغزی زن و مرد و تأثیرهای شناختی آنها، در: مجموعه مقالات جنسیت از منظر دین و روان شناسی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی قدس سره.
- [۳] خاکپور، ا. نظری، ع م. زهراکار، ک. (۱۳۹۴). نقش ابعاد ساختار قدرت خانواده در سازگاری زناشویی. فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده (فرهنگی-دفاعی زنان و خانواده سابق). ۹(۳۰): ۳۱-۴۵.
- [۴] رضایپور، ر. ذاکری، م م. فومنی، ا. (۱۳۹۷). رابطه استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با ادراک تعامل اجتماعی، خودشیفتگی و احساس مثبت نسبت به همسر در زوجین استفاده کننده از شبکه های اجتماعی. خانواده و پژوهش. ۳۸(۱): ۵۷-۷۷.
- [۵] کاظمی، ز. (۱۳۹۶). بررسی رابطه باورهای ارتباطی و احساسات مثبت نسبت به همسر در بین متأهلین، نهمین همایش پژوهش های نوین در علوم و فناوری.
- [۶] وظیفه دان، ر. (۱۳۹۵). بررسی رابطه احساس مثبت به همسر با سلامت خانواده در کارکنان انتظامی خراسان شمالی. فصلنامه علمی دانش انتظامی خراسان شمالی. ۳(۱۲): ۳۵-۴۸.
- [7] Beck A. (2011). [Love is never enough]. Qarache Daghi M. (translator). Tehran: Peykan.
- [8] Fisher TD, McNulty, JK. (2008). Neuroticism and Marital Satisfaction: The Mediating Role Played By The Sexual Relationship. *Journal of Family Psychology*, 22: 112-122.
- [9] Karaburc, Candemir, G. Tunc, E. (2020) problematic internet use marital adjustment, couple burnout and basic psychological need satisfaction levels of married individuals. *Journal of social and humanities sciences research*. 7(55). 1695-1721
- [10] Patrick, S, Sells, J. N, Giordano, F. G. & Follerud, T.R. (2007). Intimacy, differentiation, and personality variables as predictors of marital satisfaction. *The family Journal*, 15: 359-367.
- [11] Shelton, H., & Gordon, T. (2008). Psychological adjustment and child depression in marital intimacy. *Journal of family Psychology*, 22(5): 712-724. Sons.
- [12] Sinha, P., Mukerjee, N. (1990). Marital Adjustment Space Orientation. *Journal of Social Psychology*, 130(5): 633-639.